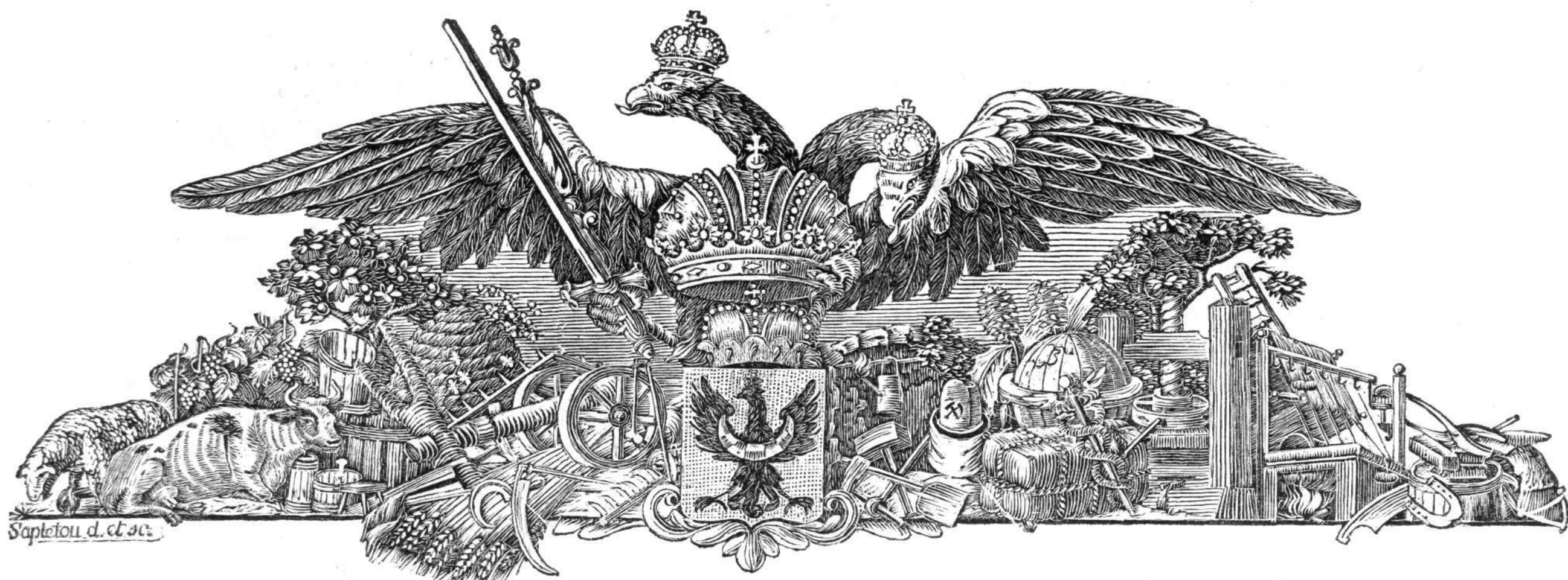




# Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj V.

V sredo 21. maliga serpana 1847.

List 29.

## Osát.

**O**sát poganja korenine  
Velikrat v nar bolj zemljó,  
V nečast vse ljube kmetovine,  
In razprostira se hudó.  
Lép, mičen, krasnocvéten  
Se polja lepotíja zdí,  
In marsikterimu prijéten  
Osát goljufno mámi očí.

Pa kmét, ki zdrave imá mozgane,  
Ga viditi na njívi stat',  
Škodljivost kój njegovo vgáne,  
Sej vé, de priden ni osát.  
Na noge zdey družino spravi  
In urno z njó na polje gré,  
De ves osát iz pólja spravi;  
Poprej počivati ne smé.

Takó poganja korenine  
Osát obilno med ljudmí,  
Gotovo ne v čast domovíne, —  
Zatéral pa nihče ga ní!  
Ves mičen vabi v svoje mreže  
Marskteriga neumníga,  
Ki na-nj vso svojo sréčo véže: —  
To je pijača Satanà!

Ki dobrimu enák' ste kmétu,  
Zedinite se z vso močjó,  
De tà osát — že v kali, v cvetu  
Nesreče vir — zaterl se bó!  
Le ročno révni in bogati  
Starí in mladí se vzdignitè,  
In pred ne sméte počivati,  
De je premagano — žganje!

## Gosenca v prósu.

Kér se sèmtertje sliši, de gosenca prósu na polji škodo dela, bojo kmetovavci za pomoček prašali, kakó bi se dal ta červ \*) zatreti in pokončati? — Edina in gotova pomoč v tem obstoji, de naj da potem, ko je prosó požéto, vsak kmetovavec,

\*) Ta červ pa ni tisti beli červ, ki je letas na Krajskim pri pšenici i. t. d. po nekterih njivah toliko škode storil, in ki je kebrovi červ, zoper kteriga tudi družiga pomočka ni, kakor de se kmetovavci po podukih, ktere so Novice že večkrat dale, prizadevajo kebre poloviti in pokončati.  
Pisatelj.

ki je imel červa na svoji njivi, vse stèrnje s koreninami vred poruvati, na kup znèsti in sožgati, zakaj ravno v steblih ali bilkah tikama koreninic tičí škodljivi červ, ki pa ni nič družiga kot gosenca nekiga rumenkasto-pepél-natiga metuljčka, ktera čez zimo v imenovanih prosenovih steblih živí, in kadar se stèrnje podórje, se še bolj v zemljo zakopá. Mesca rožniga cveta drugo leto se spremenijo te gosence v mešičke, iz kterih čez 14 ali 16 dni metuljčki obojiga spóla na dan pridejo, ki si potem zopet prosja poišejo, de svojo zalego v bilke položé, iz ktere se zopet komej palc dolge, nekoliko kosmate, rujavkaste gosence z rudečo glavico zaredé. Imenovali bomo to gosenco, ki bojé še slovenskiga imena nima, prosníco, kér je le samimu prósu lastna; metulja pa prosníka; Nemci pravijo ti gosenci ochergelber Zünsler (pyralis botys silacealis).

Družiga pomočka zoper to gosenco ni; ta pa, kteriga smo tukej svetovali, je gotov, de se saj za drugo leto vsa zalega pokončá; tudi težaven ni, in še zlo koristen, kér se iz sožganiga stèrnja pepél napravi, ki je njivam dober gnoj.

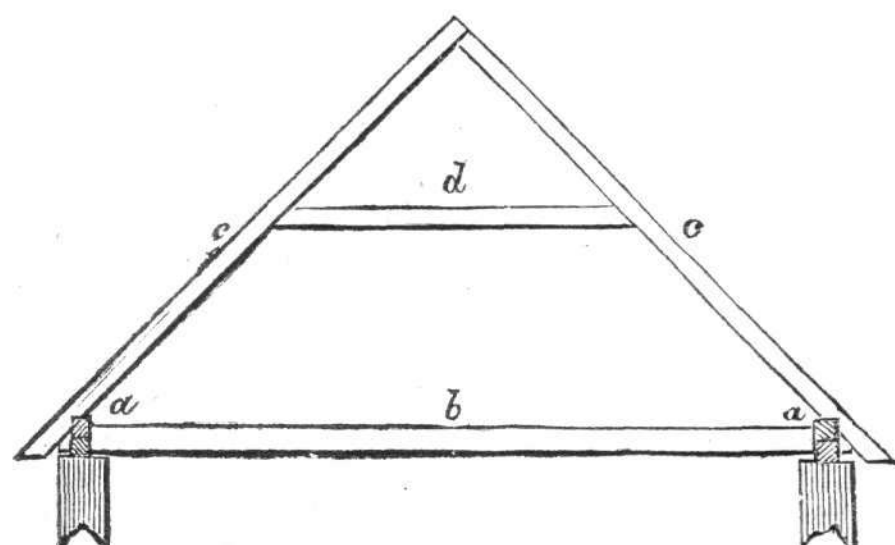
Šmidt.

## Kakó pohištva v mestih in po kmetih ognja varovati.

(Dalje.)

Od strešja ali cimpra pri poslopjih.

1. podoba.



Pohištvo in vsako poslopje, ki ni čez 4 sežnje (klaftre) široko, ne potrebuje nobeniga družiga lesá za